

11.8.1944.

P.M.

Rauhan aikana ei oltu tehty suunnitelmia joukkojen rahoituksesta mahdollisen sodan varalta. Talvisodassa se ei kuitenkaan tuottanut sanottavampia haittoja, kun peräännyttäessä pankit yleensä evakuoitiin hyvinkin myöhäisessä vaiheessa. Talvisota sen lisäksi ei kestänyt kuin lyhyen ajan. Väli rauhan aikana ei joukkojen rahoitushuollon järjestämiseen kiinnitetty myöskään huomiota, nähtävästi juuri sen takia, että talvisodassa rahoitushuolto, kuten jo alussa mainittiin, järjestyi suuremmitta vaikeuksitta.

Nykyisen sodan alettua ja muututtua varsin nopeasti hyökkäyssodaksi, joutui rahoitushuolto uuteen vaiheeseen sen jälkeen kun joukkomme ylittivät Moskovan rauhan rajan ja kärjistyi yhä enemmän mitä kauemmaksi joukot etenivät vihollismaahan. Vaikeudet johtuivat siitä, ettei pankkilaitoksia kyllin nopeasti siirretty etenevien joukkojen perässä. Kun tilanne alkoi muuttua kestäättömäksi, sovittiin Pääint.osaston toimesta Suomen Pankin kanssa siitä, että se perustaa tarpeellisen määrän rintamakonttoreita ja -asioimistoja huolehtimaan puolustuslaitoksen rahoituksesta valloitetulla alueella. Rahoitushuollon suorittamisesta annetussa Pääint.osaston ohjeessa määriteltiin yksityiskohtaisesti Suomen Pankin ja puolustuslaitoksen suhde k.o. asiassa. Siinä m.m. järjestettiin rintamakonttoreiden ja asioimistojen henkilökunnan muonitus, sairashoito ja oikeus sotilaskuljetustodistusten saamiseen komennus-, siirto- tai lomamatkoja varten.

Suomen Pankki perustikin sitten Pääint.osaston osoitusten mukaan rintamakonttoreita vallatulle alueelle ja asioimistoja Suomen puolelle lähelle rajaa. Niistä suurimman ajan ovat olleet toiminnassa kolme rintamakonttoria ja kaksi rintama-asioimistoa. Tähän saakka saatujen kokemuksien perusteella voidaan mainita, että nykyinen rahoitusjärjestelmä on pystynyt suoriutumaan joukkojen rahoituksesta varsin hyvin.

Milloin on sattunut joitakin häiriöitä, on syys useimmiten ollut haettavissa muualta kuin Suomen Pankista tai rintamakonttoreista tai -asioimistoista.

Rintamakonttoreiden samoinkuin -asioimistojenkin henkilökunnan määräsi Suomen Pankki. Konttoreiden esimiehiksi määrättiin upseerin arvon omaavat pankin virkamiehet. Palveluksen laadun vuoksi he käyttivät sotilasvirikapukua, jonka he omalla kustannuksellaan joutuivat hankkimaan, koska heitä ei kutsuttu reserviläisinä palvelukseen. Siitä myös johtui, ettei heitä enempää kuin muitakaan rintamakonttoreissa palvelevia alistettu kurinpidollisessa suhteessa mihinkään joukko-osastoon. Heidän ylennysasiansa käsitellään samojen periaatteitten mukaan, joita noudatetaan reserviläisten ylennyksissä rauhan aikana. Palvelukseen kutsumattomuus aiheuttaa myös sen, ettei minikäänlaista merkintää sota-aikana suoritetusta palveluksesta voida tehdä heidän sotilaspasseihinsa.

Nykyisen sodan antamien kokemusten mukaan on myös rahoitushuolto katsottava joukkojen huoltoon kuuluvaksi ja siinä mielessä se suunniteltava tulevaisuutta silmälläpitäen. Tällöin olisi huomioitava seuraavat näkökohdat:

1) rintamakonttoreiden ja -asioimistojen miespuolinen henkilökunta kutsutaan palvelukseen Suomen Pankin Johtokunnan ehdotuksen mukaan,

2) tarvittavan naishenkilökunnan määrää Suomen Pankin Johtokunta mieluummin lottajärjestöön kuuluvista virkailijoistaan,

3) rintamakonttoreita tai -asioimistoja perustetaan yksi kullekin armeijakunnalle, joka määrää niiden sijoituksen tilanteen mukaan,

4) puolustuslaitoksen toimesta järjestetään rintamakonttoreille ja -asioimistoille tarpeelliset toimipaikat, joiden lämmityksestä, valaistuksesta, puhelinyhteyksistä y.m. ei Suomen Pankkia veloiteta,

5) Suomen Pankki ei puolestaan veloita puolustuslaitosta minikäänlaisista toimituspalkkioista y.m.

6) Suomen Pankki vastaa rintamakonttoreiden ja -asioimistojen pankkiteknillisestä puolesta,

7) rintamakonttoreiden toiminnan ylivalvoja puolustuslaitoksessa on Pääintendentti.

Edellämainituilla toimenpiteillä saataisiin aikaisemmin mainitut epäkohdat (sotilaspuku, kurinpito, ylennys y.m.) poistettua. Nyt voitaisiin edelläehdotetun rahoitushuollon järjestelyn johdosta huomauttaa, että muutkin puolustuslaitosta palvelevat valtion virastot pitäisi rinnastaa muonituksen, vaatetuksen, päivärahojen j.n.e. Suomen Pankin rintamakonttoreihin, mutta siihen voidaan lyhyesti vastata, etteivät ne palvele yksinomaan puolustuslaitosta kuten rintamakonttorit tekevät. Rinnakkaistapaukseksi esitetään kenttäposti.